

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXV, бр. 8, ноември 2016 г.

80 ГОДИНИ СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ“

„80 години Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“! 80 години пътят на икономическото знание преминава през Свищов, превърнал се в кауза на плеядата учени, издигнали мечтата и възжеланията на нейния дарител, на основоположниците ѝ, на хилядите нейни възпитаници на висотата, от която ние продължаваме да храним изконната си гордост, че сме достойни техни следовници“.

С тези думи и фанфарни сигнали започна тържественото Общо събрание – естествен апогей на поредицата събития и инициативи, посветени на 80-годишнината на свищовското висше училище. В аулата на Стопанска академия с аплодисменти бяха посрещнати ректорът доц. д-р Иван Марчевски и придружаващите го официални лица – председателят на Общото събрание проф. д-р Борислав Борисов, зам.-министърът на образованието проф. д-р Иван Димов, председателят на Съвета на ректорите проф. д-р инж. Любен Тотев, кметът на община Свищов – Генчо Генчев, заместник-ректорите, зам.-председателят на Общото събрание, деканите на факултети и председателят на Студентски съвет.

„Днес ние празнуваме, преизпълнени със заслужена гордост от това, че сме част от една кауза, посветена на най-ценното благо за всяко общество – образованието“, каза проф. Борисов откривайки тържественото събрание. Той представи гостите, сред които бяха: проф. Тодор Танев – бивш министър на образованието; Тошко Тодоров – зам.-председател на Сметната

застрахователни и осигурителни институции; представители на фондации – спомоществователи на свищовското висше училище.

Тържественото си слово за 80-годишнината на Стопанска академия ректорът, доц. д-р Иван Марчевски започна с цитат на думите на Дарителя Димитър Ценов: „Аз имах една мечта – да направя нещо за родния си град, в който захванах

щи, знаещи и можещи хора“, заяви доц. Марчевски. Той припомни как се е развивала Стопанска академия през годините, през какви етапи е преминавала и какви научни школи са създадени в Свищов. Ректорът отдаде заслужена почит на първостроителите на висшето училище – първият ректор и първите преподаватели, поставили високи академични стандарти, на техните последователи и на създателите на респектиращите научни школи по застраховане, социално дело, финанси и счетоводство.

По повод бележитата годишнина, ректорът връчи почетни плакети за особен принос и заслуги в развитието на висшето училище на преподаватели и партньори. Първият плакет бе присъден посмъртно на проф. д-р ик.н. Радко Радков – дългогодишен преподавател, почетен гражданин на Свищов, краевед и изследовател на историята на Стопанска академия.

отдадоха и на другите наградени: проф. д-р Петко Петков – дългогодишен преподавател, бивш ръководител на катедра ОТИ и доайен на СА; проф. д-р ик.н. Димитър Панайотов и проф. д-р ик.н. Методи Кънев – дългогодишни преподаватели и бивши ректори; проф. д-ик.н. Нено Павлов – дългогодишен преподавател, бивш ректор и зам.-председател на КФН; доц. д-р Георги Иванов – дългогодишен преподавател, бивш народен представител и бивш председател на Сметната палата. Награди ректорът връчи и на две партньорски финансови организации – ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ и Общинска банка АД.

80-ата годишнина на Стопанска академия бе уважена от министър-председателя Бойко Борисов, от народни представители, евродепутати и десетки ректори на висши учебни заведения в страната и чужбина, които изпратиха поздравителни

палата; техни превзходителства посланици, културни аташета и търговски представители на страни, с които Стопанска академия е в партньорски отношения (посланиците на Палестина, Египет, Ирак, Алжир, Судан и врид посланиците на Сирия и Ливан); носители на титлата „Доктор хонорис кауза“ на СА; представители на академични ръководства от университети-партньори от Русия, Украйна, Франция, Молдова, САЩ, Испания и други държави; ректори, декани, академични преподаватели и научни сътрудници от български висши училища и БАН; бивши ректори на Стопанска академия; областни управители и кметове – възпитаници на СА; ръководители на стопански, финансови,

своето търговско прище и за българина, комуто изглежда предстои още много културна борба, додето ще може да достигне своята справедлива, национална и човешка кауза“. Това скромно изповядва Ценов в писмото си до кмета на Свищов и, както подчерта ректорът, полага основите на „любородното си дело, като превръща един копнеж, една идея в смисъл на живота си“. Доц. Марчевски припомни как е било открито Висшето търговско училище в Свищов на 8 ноември 1936 г. от Цар Борис III, носещо името на своя дарител. „Прозрението на един велик българин дарява Свищов и България с уникален храм на познанието, където вече осем десетилетия се обучават мисле-

Наградата ректорът връчи на съпругата на проф. Радков, а залата изрази почитта си със ставане на крака и бурни аплодисменти. Същото признание присъстващите на тържественото събрание

адреси. Своите приветствия поднесоха на самото честване и голяма част от гостите. Специален видео поздрав от Европейския парламент отправи българският евродепутат Ева Паунова.

Тържествен концерт „80 години Стопанска академия“

Тържествен концерт „80 години Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ се състоя за граждани и гости на Свищов в салона на Първо българско читалище. Поздравително слово към гостите на празника на Академията и към свищовската обществено произнесе ректорът доц. д-р Иван Марчевски. Той изказа сърдечни благодарности на гражданите на Свищов, които по думите му са хора, многократно доказвали, че милеят за Стопанска академия. Словото на ректора бе последвано от химна на свищовското висше училище, в изпълнение на Първи български хор „Янко Мустаков“ с диригент Елизабет Людмилова и корепетитор Бисера Друмева. Химнът е създаден преди 25 години по идея и текст на

доц. Иван Тодоров – възпитаник на Академията от випуск 1972 и дългогодишен преподавател, и музика на маестро Тодор

матер и е предоставен от авторите като дарение на Стопанска академия.

Концертна програма изнесе Академията за

Кабакчиев – тогава диригент на ПБХ и почетен гражданин на Свищов. За първи път химнът е изпълнен от този хор на тържественото честване на 55-годишнината на свищовската Алма

музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив, чийто ректор проф. акад. Милчо Василев също бе сред гостите на тържеството. Възпитаниците на академията представиха различни

жанрове на музикалното изкуство с изпълнения на соната за цигулка и китара, соната за четири ръце (на пиано), поп и джаз песни, дамско тропетно трио. Фолклорната магия на българските песни и танци пресъздаде на сцената Академичният фолклорен ансамбъл с главен художествен ръководител проф. М. Василев. Великолепната „Празнична сюита“, която изпълниха танцьори, певици и музиканти, многократно вдига на крака публиката в залата. С бурни аплодисменти след всяко представяне на сцената, присъстващите изразяваха искрените си благодарности към възпитаниците и преподаватели в АМТИИ. Тържественият концерт завърши с „Многоя лета“, в изпълнение на Първи български хор.

ХИМН НА СА

Водени от родолюбиви чувства, създадохме този химн и го даряваме на Стопанска академия „Димитър Апостолов Ценов“ – Свищов в знак на преклонение пред нейното свято дело и с вяра, че то ще бъде продължено достойно от потомците ни.

7 ноември 1991 г. гр. Свищов

Иван Тодоров, автор на текста
Тодор Кабакчиев, автор на музиката

АЛМА МАТЕР

Там, гдето Нове се простира и гордо Дунав все се лее, наш'та Алма Матер се издига и ликът на Ценов грее.

*Прпев:
Алма Матер,
Алма матер!
Горди сме със тебе знай!
Свято ни е твоето име,
ще го пазим ние до край!*

*Ние помним славните дела на синовете твои смели.
В нашите млади сърца огън вечен ще гори.*

Прпев:

*В Академията ни родна блика вечно младостта
На науката благородна ние тук сме крепостта.*

Прпев:

Изложба в ХГ

Стопанска академия гостува с изложба в градската художествена галерия. Експозицията, посветена на 80-годишнината на Академията, откри зам.-ректорът по СПИК, доц. д-р Николай Нинов. Той поясни, че подредените над 20 уникални картини – живопис, графика и карикатура, представящи портрети и пейзажи, са подарявани на Академията по различни поводи. Акцент в експозицията бяха портрети на Димитър Ценов, рисувани от Иван Мърквичка и Ярослав Вешин – класици на българското изобразително изкуство от началото на ХХ век. Изложбата представи и творби на проф. Васил Захариев – доайен на графиката в България, Александър Божинов – виден свищовски художник, Борис Денев, Петър Урумов, Александър Добринов и други известни художници.

Откриването на изложбата бе съпътствано с представяне на две книги, посветени на годишнината, чиито автори са свързали живота си с Висшето училище – „Поглед към съзидателите на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ на проф. Петко Петков и „Дарителството – традиция и настояще в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов“ на Пенка Маринова – дългогодишен уредник на Академичния музей и доц. Николай Живков.

Академичният музей чества 60 години

Академичният музей отбеляза 60-ата си годишнина с обновена експозиция, която откри ректорът доц. д-р Иван Марчевски. Висшето училище в Свищов е едно от малкото в България, което има собствен музей и именно с официалното откриване на обновената експозиция започнаха едноседмичните тържествени прояви, посветени на 80-годишнината на Стопанска академия. Автор на проекта за обновяване на художественото оформление е д-р Илия Вълев от Регионален исторически музей – В. Търново.

Подредбата на обновената експозиция е по тематично-хронологичен план и основни акценти в нея са: зараждането на идеята и предпоставките за създаването на висше училище в Свищов; личността и делото на Дарителя Димитър Ценов; тържественото откриване на Висшето търговско училище и първите години след неговото създаване; развитието на ВФСИ до 1995 г., когато се пре-

именува на Стопанска академия и след това. Като граница между двата исторически периода е поместена нова витрина със символите на Академията – старото (червеното) и новото (синьото) знаме,

огърлицата на ректора, химна на Академията, студентската клетва, сребърната значка със златно покритие, която се връчва на завършилите с пълно отличие още от първия випуск до днес. Важен акцент е витрина с имената на видни преподаватели и учени от Академията, създали и развили цели школи в областта на икономиката, търговското право, мениджмънта.

Нов момент е представянето на обществен и културен живот на студентите, техни инициативи, изяви, постижения в страната и чужбина. Обособено е пространство с портретите на всички ректори.

Ремонтирани и освежени са библиотеката и писалищната маса на Димитър Ценов, които придават особена атмосфера в залата.

Колекцията от експонати е допълнена от нови дарения сред които са дипломата, свидетелството и студентската лична карта на Георги Александров Дамянов, записан за студент в първия випуск през 1936 г., под албумен № 1.

Международна конференция среща учени от седем държави

Международна научна конференция на тема „Икономическо благосъстояние чрез споделяне на знания“ бе основен акцент в честванията на 80-годишнината от основаването на Стопанска академия. Двудневният форум провокира за участие над 200 университетски преподаватели, изследователи и представители на практиката от седем държави. Откривайки конференцията, ректорът доц. д-р Иван Марчевски заяви, че Стопанска академия има много сериозни традиции в научно-изследователската дейност и припомни, че свищовското висше училище е основоположник на фундаментални школи в българската икономика. „Ние не можем да лежим само на стара слава. Трябва постоянно да работим, да държим ръка на пулса на времето и да бъдем в съзвучие със съвременните тенденции“,

каза ректорът като поясни, че именно по тази причина Академията е инициирала форума. По думите му, задачата, която стои пред работещите в сферата на изследванията е да градят мостове помежду си и да обменят знания, за да бъдат полезни на цялото общество.

Работата на конференцията протече в една пленарна сесия и 9 секции, разпределени в три тематични направления: „Икономика, държава, общество“, „Финанси, застраховане и отчетност“ и „Бизнес, мениджмънт и маркетинг“. В нея взеха участие представители на

висши училища от България, Молдова, Полша, Румъния, Руска федерация, Сърбия и Украйна. По време на пленарната сесия бяха пред-

витието на глобалните икономически системи, теоретическите и практическите аспекти на социалните политики на пазара на труда.

Пленарните доклади изнесоха проф. д-р ик. н. Методи Кънев – бивш ректор на СА, проф. д-р ик. н. Татяна Орехова – зам.-ректор на Донецки национален университет, Украйна и проф. д.ик.н. д.в.н. инж. Венелин Тер-

зиев от Русенски университет „Ангел Кънчев“.

Представените за форума 187 доклада от 212 автори са публикувани в тритомен сборник по съответните тематични направления.

„Проведената международна научна конференция е ново стъпало към изясняване на детайлите по прехода на образователните институции, към ново качество на обучението и на тази основа – към прехода на обществата към устойчиво развитие, към нови концепции за общуване, към нов начин на живот“, заяви при закриване на форума зам.-ректорът по учебна дейност проф. д-р Марияна Божинова. По думите ѝ, тази конференция е добър пример за дискусии, за обмяна на идеи, за извеждане на конкретни предложения, за систематизиране на основни, актуални, стратегически проблеми. Главните изводи и препоръки, обобщени в заключителния документ, който участниците в международната научна конференция приеха, ще бъдат предоставени на заинтересованите институции.

Национална среща на университетските кариерни центрове се проведе в Стопанска академия

Първата по рода си национална среща на университетските центрове за кариерно консултиране и развитие в страната се проведе в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Проявата бе иницирана от домакините и се състоя в рамките на тържествените чествания на 80-годишнина на Академията. Срещата-дискусия бе на тема „Кариерно консултиране в 21 век - споделяне на практики, възможности и идеи“. В нея участваха представители на кариерните центрове на девет висши учебни заведения в страната – Технически университет – София, Технически университет – Варна, НВУ „Васил Левски“ – В. Търново, Технически университет – Габрово, Тракийски университет – Стара Загора, Икономически университет – Варна, Русенски университет „Ангел Кънчев“, НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и Стопанска академия – Свищов.

С добре дошли в 80-годишното свищовско висше училище, гостите приветстваха ректорът, доц. д-р Иван Марчевски, зам.-ректорът по СПИК доц. д-р Николай Нинов (бивш директор на кариерния център при СА), първият ръководител на кариерния център, създаден през 2005 г. проф. д-р Красимир Шишманов. С пожелания за ползотворна работа, те изразиха надежда, че екипите на кариерните центрове ще създадат трайно приятелство, което да бъде полезно и за сами-

те тях, и за студентите на висшите училища в страната. В знак на признателност и благодарност за цялостния принос към развитието на центъра, проф. Шишманов получи грамота, която му връчи гл. ас. д-р Радосвета Кръстева – Христова, главен координатор на Академичен център за кариерно консултиране и връзки с обществеността. Като ръководител на настоящия екип на центъра, тя сподели какви дейности се осъществяват и какви услуги се предоставят за свищовските студенти.

Всеки гост представи екипа, структурата на центъра и неговото позициониране в управленската йерархия в съответното висше училище. Участниците споделиха добри практики от своя опит, обмениха идеи за възможни съвместни дейности и работа по проекти. Споделяне бе опит от управлението и реализирането на проект „Студентски практики“. Дискутирани бяха и специфични проблеми, свързани с това, как студентите да бъдат по-активната страна при регистрирането им и ползването на предлаганите услуги. Участниците във форума решиха той да се превърне в традиционна годишна национална среща на университетските центрове за кариерно консултиране и развитие в страната, която да се провежда в Стопанска академия.

Съветът на ректорите заседава в Свищов

Съветът на ректорите на висшите училища в Р България проведе изнесено заседание в Свищов по повод 80-годишнината на Стопанска академия. Сред участниците в заседанието бяха още зам.-министърът на образованието и науката проф. д-р Иван Димов, началникът на отдел „Финансиране на висшето образование и студентско кредитиране“ в МОН Валери Коцовски, директорът на дирекция „Висше образование“ към МОН доц. д-р Мария Фъртунова, главният директор на дирекцията за структурните фондове към МОН Иван Модев.

Като домакин, гостите приветства ректорът на Стопанска академия доц. д-р Иван Марчевски.

Той подчерта, че провеждането на заседанието в Свищов е чест за Висшето училище и изрази надежда, че по този начин Академията ще допринесе за решаването на важни въпроси, свързани с висшето образование в България.

Председателят на Съвета на ректорите, проф. д-р инж. Любен Тотев благодари на Стопанска академия за любезното съдействие и предоставените условия за работната среща. По покана на ректора, проф. Димов, проф. Тотев и други участници в заседанието на Съвета на ректорите бяха сред гостите на тържественото честване на 80-годишнината на свищовската академия.

С тържествено шествие и поклонение пред гроба на Дарителя, Стопанска академия чества патронния празник – 8 ноември

Бъдещи и бивши възпитаници на Академията празнуваха заедно

Ден на Асоциацията на възпитаниците на Стопанска академия и Ден на отворени врати събраха бивши и бъдещи възпитаници заедно в аулата на свищовското висше училище. Двете прояви, организирани от Академичен център за кариерно консултиране и връзки с обществеността (АЦККВО), бяха част от честванията на 80-годишнината на Академията и в тях участваха възпитаници от различни випуски и специалности, ученици от свищовски училища, гимназисти от Враца. Приветствия към гостите отправиха ректорът доц. д-р Иван Марчевски, зам.-ректорът доц. д-р Николай Нинов и проф. д-р Иван Върбанов – инициатор за създаване на Алумни асоциацията. За цялостен принос към развитието на Асоциацията, Проф. Върбанов бе отличен с грамота, която му връчи гл. ас. д-р Момчил Антов – настоящ координатор на секция „Алумни“ към АЦККВО.

Председатели и членове на най-активните алумни клубове споделиха какви дейности осъ-

ществяват и коментираха идеи за бъдещата си работа, насочена към подпомагане на настоящите студенти. По повод 80-годишнината, бившите

възпитаници на Академията засадиха дърво пред сградата на Ректората и решиха всяка година да провеждат Ден на Алумни асоциацията. По думите им, тази среща е била изпълнена с много трепет и вълнения от това да се завърнат в родната Алма матер, да се срещнат с преподаватели и приятели от студентските години, да седнат на познатите скамейки и да си припомнят какво е било по тяхно време.

Денят на отворените врати даде възможност на гостуващите ученици да се потопят в академичната атмосфера, да почувстват академичния

дух и заряд като се срещнат с представители на академичната общност, разгледат аудиторната инфраструктура и посетят основни обекти в академичния кампус. Сред атракциите за най-малките посетители бяха снимки с академични барети и шалчета в музея и пред сградата на Ректората, забавни състезателни игри и викторина в Академичната библиотекка, лакомства и подаръци от домакините.

Национален университетски шампионат по тенис на маса се проведе в Свищов

80-годишнината на Стопанска академия бе повод Свищов да бъде домакин на Националния университетски шампионат по тенис на маса. В есенния дял на първенството участваха студенти от 10 висши учебни заведения: НСА „Васил Левски“ – София; Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“; Медицински университет – Плевен; Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“; РУ „Ангел Кънчев“; УНСС; Югозападен университет „Неофит Рилски“; Химикотехнологичен и металургичен университет – София; Технически университет – София; СА „Д. А. Ценов“.

Официални гости на откриването на първенството бяха ректорът доц. д-р Иван Марчевски, зам.-ректорът доц. Николай Нинов, ръководителят на катедра „Физическо възпитание и спорт“ – доц. д-р Христофор Стоянов, зам.-кметът на Борислав Замфиров, председателят на Общинския съвет д-р Кристиан Кирилов, Николай Константинов – дългогодишен спортен деятел. Те приветстваха участниците в националния шампионат, като им пожелаха спортсменска игра и най-добро представяне. Николай Константинов припомни върховете спортни постижения на студенти, представяли през годините Стопанска академия и Свищов в национални и международни състезания, завоювали шампионски титли и други престижни отличия. Преподавателите, водещи участващите отбори, поднесоха поздравителни адреси по повод празника на СА, а ректорът връчи на всеки отбор юбилеен плакет „80 години Академия за можещи“.

Според регламента на Националния университетски шампионат по тенис на маса, надпреварата бе отборна. През есента се играят половината от кръговете, а през пролетта в рамките на студентската Универсиада ще се доиграе останалата част и ще бъдат връчени наградите на призьорите. Турнирът е с ранг на национално първенство, изключително силен е и част от участващите в него студенти са настоящи шампиони на България и национални състезатели.

Счетоводители спечелиха турнира по спортна стрелба

Турнир по спортна стрелба организираха за свищовските студенти ръководството на Стопанска академия, Студентски съвет и катедра „Физическо възпитание и спорт“. В спортната проява, посветена на 80-годишнината на Академията, участваха студенти от различни курсове и специалности. С пожелания към участниците за точен мерник и нетрепваща ръка, турнира откри зам.-ректорът по студентска политика и институционални комуникации доц. д-р Николай Нинов. Успешно представяне пожелаха и гостите на проявата – зам.-ректорът проф. д-р Георги Иванов, председателят на Студентски съвет и преподаватели. Като ръководител на катедра КАСД, проф. Иванов припомни, че от създаването на специалност „Стопански и финансов контрол“ в Академията се провежда нетрадиционно за икономическо висше училище обучение – в програмата по физическо за студентите от тази специалност е включено обучение по спортна стрелба и бойни изкуства с цел самоотбрана.

Сред участниците в турнира, най-точен мерник с пневматичен пистолет от 10 метра демонстрираха студенти от спец. „Счетоводство и контрол“. Първо място завоюва четвъртокурсникът Йосиф Ружин, следван от неговия колега Хасан Хасан, а на трето място се класира първокурсникът Любослав Лазаров. Единствената дама, която се включи в надпреварата бе Марияна Кръстева – 4 курс, спец. „Финанси“. Наградите връчи председателят на Студентски съвет – Васил Филев.

Покоряване на върхове посвети СТД „Академик“ на 80-годишнината на Стопанска академия

Организираното туристическо движение в Стопанска академия започва още със създаване-

сред които бяха изкачвания на планински върхове в България и чужбина. Група, водена от Кирил

преминава от гр. Тетевен през х. Момина поляна, х. Бенковски, х. Вежен с изкачване на двухиландниците вр. Братанеца и вр. Вежен. На кръглата годишнина бе посветен и традиционният събор на ветераните на СТД „Академик“, част от които са завършили преди 20-30 години и водеха със себе си деца и внуци. Заедно със секретаря на дружеството Николай Нейков, ветераните си припомниха изминати през годините маршрути и покорени върхове, забавни моменти и любими песни.

то на Висшето търговско училище в Свищов. Като студентско туристическо дружество е основано през лятото на 1937 г.

На 80-годишнината на Стопанска академия туристическото дружество посвети поредица прояви,

Стоянов – директор на Академичния компютърен център, покори връх Фенгари в планината Саос на гръцкия остров Самотраки. В туристически преход по старопланинското било, близо 40 от членовете на дружеството

Редактор:
Вероника Василева
Дизайнер:
Милена Александрова
Фотограф:
Десислава Марковска
АИ „Ценов“